

POSLOVANJE V LETU 1983

(Nadaljevanje s 1. strani)

čilih v konvertibilnih devizah. Vse te spremembe verjetno ne bodo izboljšale pogojev poslovanja izvoznikov, kar bo vplivalo tako na obseg oziroma dinamiko uvoza, kot tudi na rast dohodka.

— Rast tečaja US in CL \$ nam zaradi negativne skupne devizne bilance povzroča vedno hitrejšo rast stroškov v primerjavi s celotnim prihodkom. Glede na nejasno cenovno politiko bi to lahko imelo za posledico sorazmerno zaostajanje dohodka.

— Planiran povečan izvoz izdelkov ob enakem obsegu proizvodnje kot v lanskem letu vodi k zmanjševanju prodaje reprodukcijskim DO kot tudi za domače tržišča. To spremenjeno razmerje strukture obstoječega programa zmanjšuje dinarsko dohodkovnost poslovanja.

— Po nekajletni konjunkturi prodaje tekstilnih izdelkov se že opaža umirjanje povpraševanja. To bo zahtevalo hitrejše prilagajanje trgu z vidika kvalitete ponudbe in ustrezno cenovno politiko.

— Visoka odpisanost strojev in opreme v temeljnih organizacijah in DSSS nam povzroča zmanjševanje ekonomske produktivnosti dela po eni in nezmožnost nadaljnega spremenjanja programa izdelkov z več vloženega dela po drugi strani.

Vse to nam narekuje, da bomo morali v letošnjem letu še bolje poprijeti. Od danih možnosti bomo morali izkoristiti kar se le da. Začeti bomo morali pri racionalizaciji tekočega poslovanja in istočasno pospešiti aktivnosti za realizacijo začrtane razvojne usmeritve. Pri tem bomo morali uresničiti predvsem naslednje:

— Racionalnejše izkoriščanje delovnih sredstev, predmetov dela in pomožnih sredstev;

— Zmanjševanje porab vseh vrst materialov in racionalizacija tehnoloških in delovnih procesov;

— Zmanjševanje stroškov posameznih poslovnih funkcij;

— Preverjanje ustreznosti normativov dela;

— Predlaganje take organizacije poslovnih funkcij, ki bo pri danih pogojih gospodarjenja zagotavljala hitro in sprotno reševanje problematike poslovanja in razvoja DO;

— Ugotavljanje kakovosti konkretnega opravljanja del oziroma nalog;

— Spreminjanje proizvodnega programa k izdelkom višje stopnje obdelave za reprodukcijske DO (srajčevine, tkanine za oblačila, zahtevnejše tehnične tkanine) in delna preusmeritev na zahtevnejše konfekcioniranje;

— Povečevanje deleža izdelkov z več vloženega dela za izvoz na konvertibilno področje;

— Iskanje novih izvozno prodajnih poslov in novih tržišč, in

— realizacija projekta preusmeritve v tehnološko zahtevnejšo tekstilno proizvodnjo.

Pri prebiranju teh skopov opredeljenih potrebnih aktivnosti se boste spomnili, da se vsebina bistveno ne spreminja od lanskoletnih opredeljenih ciljev. Vprašali se boste zakaj ni bilo več narejenega. Menim, da je to posledica tako subjektivnih, kakor tudi objektivnih vzrokov. Največja zavora za hitrejše in kakovostnejše reševanje tekoče in razvojne problematike je vsekakor naša tradicionalna vcepljenost vztrajanja pri starem. Za vse novo smo vedno znali najti kak izgovor, da smo lahko delali po ustaljenem načinu in živelji lagodnejše. Tako smo se navadili na vsak dan enako opravljenje nalog in s tem izgubili iniciativnost ter tudi del znanja za ustvarjalno reševanje problemov.

Glede na to, da se bomo letos srečali z neprimerljivo težjimi problemi kot v preteklosti, se bomo morali na to ustrezno pripraviti. Dogovoriti se bomo morali za potrebne aktivnosti in nato pažiti, da ne bo delo tako kot večkrat doslej potekalo prepočasi ali celo ostalo samo pri dogovoru. Zato je potrebno, da v vseh sredinah sprotno spremljamo izvajanje programov poslovanja in razvoja, kajti situacija nas zavezuje, da bodo določena dela oziroma naloge lahko opravljeni tisti, ki jih po obsegu in kvaliteti zmorcejo.

Izvozna dejavnost naše DO v preteklem letu

Temeljna naloga na področju ekonomskega odnosov s tujino, ki smo jo začrtali v srednjeročnem programu, je bilo hitrejše naraščanje skupnega realnega obsega izvoza blaga in storitev od rasti proizvodnje in uvoza. Večja in učinkovitejša usmerjenost na mednarodni trg je objektivna nujnost. Naša DO je upoštevala tekoče ekonomske pozicije in gibanja pri ekonomskih odnosih s tujino ter se pozitivno vključila v prizadevanja naše družbe.

V letu, ki je za nami, smo se tudi v naši DO soočali z

zaostrenimi pogoji gospodarjenja, toda ob prizadevanju celotnega kolektiva smo uspeli izpolniti naše obveznosti do inozemskih kupcev. Izvozili smo za 3.090.429 \$ na konvertibilno področje, celoten izvoz, torej tudi klirinški, pa je znašal 3.315.888 \$ po tečaju ZIS. Izvoz smo v primerjavi z letom poprej povečali za 29 %, tako, da smo izvozili nekaj manj kot milijon m² tkanin.

Lahko trdim, da smo moreno izboljšali kvaliteto prodaje oziroma njeno finalizacijo, pregled je razviden iz dveh naslednjih primerjav.

primerjava 1 (struktura izvoza v %, fakturirane vrednosti)

	1981	1982	1983
surove tkanine	49,55	44,99	34,05
beljene, polbeljene tk.	22,59	23,64	38,93
barvane, tiskane tkanine	0,72	15,57	13,24
posteljno perilo	11,94	4,98	12,65
bombažni odpadki	0,94	0,44	1,13
bombažna preja	14,26	10,38	—

primerjava 2 (izvršenih m²)

	1982	1983	Index 83/82
surove tkanine	1.861.555	2.291.133	123
polbeljene tkanine	737.581	1.490.703	203
beljene tkanine	141.221	436.223	309
barvane tkanine	304.116	540.761	178
tiskane tkanine	162.149	62.018	39
posteljno perilo	191.239	526.198	276

Iz obeh primerjav je razvidno, da smo prodajo surovih tkanin zmanjšali na minimum, kajti te tkanine sedaj dobavljamo le kupcem, ki drugih tkánin ne kupujejo, s finančnega vidika pa so nepogrešljivi. Takšno tržišče je Finska, kjer imajo za dodelane tkanine izredno visoke carine in je zaradi tega kar-koli drugega tja težko plasirati. Kar se tiče finalizacije bi lahko omenili, tudi Italijo, naše največje izvozno tržiš-

če, kamor surovih tkanin skoraj ne izvažamo. V letu 1983 smo prenehali z izvozom preje, kar je prav tako izboljšalo strukturo izvoza. Močno smo povečali tudi izvoz posteljnega perila, kar pa izredno povečuje obseg dela, spremljanje in izdoba vo teh izdelkov. Tiskanih tkanin smo v letu 1983 prodali nekaj manj kot leto poprej, predvsem na račun zmanjšanega izvoza v Sovjetsko zvezo.

Zanimiv je pregled desetih naših največjih izvoznih partnerjev v letu 1983 (dnevni tečaj):

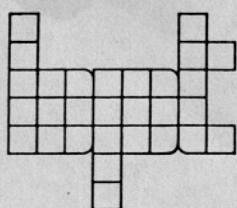
1. Italseit — Italija	760.500 \$
2. Acronyl Ltd — V. Britanija	411.685 \$
3. Tessili Associate — Italija	379.468 \$
4. Guttenoire — Francija	252.868 \$
5. C.I.C.O. — Francija	231.506 \$
6. Tapani Tikanoja OY — Finska	213.839 \$
7. A. Matheis — ZRN	160.049 \$
8. Textilkontor — ZRN	60.173 \$
9. Lugano — Italija	45.367 \$
10. Koppermann — ZRN	41.456 \$

V letu 1983 smo sodelovali s štirimi komisionarji, največ še vedno z Jugotekstilom iz Ljubljane (91,6 % celotnega izvoza), nato z Unitexom iz Ljubljane (3,4 %), Tekstilom iz Zagreba (3,3 %) in Jadrantom iz Sežane (1,7 %).

Regionalni pregled je naslednji:

Italija:

Lit. 2.097.908.059 \$ ZIS
1.455.961 \$ dnevni 1.258.128
Naš največji zunanjetrgovinski partner, izvažamo be-

ljene, polbeljene tkanine, barvane ter vezeno, beljeno in barvno posteljno perilo.

Francija:

FF 4.072.773; " ZIS 571.409; " dnevni 484.374

Tržišče, ki skoraj v celoti absorbira naše izdelke iz frotirja, izvozimo še beljene in surove tkanine, pričeli smo tudi z bolniškimi kompleti (konfekcijo).

V. Britanija:

Lstg 286.614; \$ ZIS 480.594; \$ dnevni 411.625

Tretje naše največje izvozno tržišče, posel s to deželo smo v tem letu najbolj povečali, izvažamo surove, beljene tkanine ter beljene rjuhe.

Z R N:

DM 731.868, \$ 7.942; £ ZIS 299.673; \$ dnevni 274.574

Omenjeno tržišče je zelo zahtevno, cene so precej nizke, povezali smo se s tremi komisionarji. Izvažamo vezeno posteljnino, beljene, barvane in nekaj surovih tkanin, beljene blazine, barvanje v lohnu.

Finska:

Fmk 1.250.139; \$ ZIS 228.949; \$ dnevni 213.839.

Tržišče, ki ne pozna izvoznih kvot, cene so najvišje, po drugi strani pa je slabost ta, da imajo visoke carinske omejitve za obdelane tkanine. Izvozili smo surove in nekaj barvnih tkanin.

Norveška:

Nkr 147.895 \$ ZIS 20.425 \$ dnevni 19.081.

To tržišče smo v celoti obdelali preko Unitexa, izvozili smo beljeno in barvno posteljno perilo.

Danska:

Dkr 85.371; \$ ZIS 9.591; \$ dnevni 8.589.

Enako kot na Norveško smo tudi na Dansko izvažali preko Unitexa, prav tako barvno posteljno perilo.

Avstrija:

Asch 142.612; \$ ZIS 8.064; \$ dnevni 7.365.

Na to tržišče smo izvažali beljene tkanine, plasirali smo tudi nekaj frotir tkanine.

Švedska:

Skr 49.590; \$ ZIS 6.762; \$ dnevni 6.165.

Tudi to skandinavsko tržišče smo obdelali skupaj z Unitexom.

Izvažali smo tiskane blazine, začetek tega posla pa ni bil spodbuden, upajmo, da bomo zamujeno uspeli nadoknadi v letu, ki je pred nami. Poleg omenjenih blazin smo izvozili tudi nekaj tkanine iz frotirja.

Sovjetska zveza:

\$ ZIS 225.459; \$ dnevni 188.809.

Prisotni smo bili tudi na klirinškem področju, kamor smo izvažali barvne tkanine.

Zaradi nenormalno visoke rasti tečajev v primerjavi z dinarjem, naše cene v izvozu v povprečju presegajo planško lastno ceno pri vseh izdelkih. Delno je to tudi posledica višjih cen, ki jih dosegamo pri naših partnerjih. Pri tujih partnerjih dosegamo višje cene predvsem zaradi namembnosti naših iz-

delkov, ki že dolgo niso več le za posteljno perilo, po drugi strani pa zaradi dolgoletne tradicije naših izdelkov. Najboljše cene dosegamo na finskem in italijanskem področju.

Sicer pa je nivo cen v svetu, še posebej v tekstu precej konstanten. Največje težave imamo zaradi zunanjetrgovinskih instrumentov posameznih držav, ki ne želijo dodatnega uvoza iz Jugoslavije, zato imamo velike težave pri pridobivanju že odbrenih licenc, da ne govorimo niti o pridobivanju novih.

Kljub vsemu ocenjujemo, da smo izvažali dobro, saj smo vse obveznosti do naših partnerjev izpolnili. V bodoče bomo morali še bolj kot doslej paziti na kvaliteto in točnost izdobav, saj že najmanša zakasnitev, nesolidnost oz. slabša kvaliteta povzroča nemalo težav ali celo storniranje dogovorjenih poslov.

RADO VESELINOVIČ

Izvolili smo nove samoupravne organe

Delavski sveti TOZD, DSSS in DO so razpisali volitve v vse samoupravne organe za 14. marec 1984.

Opozoriti moramo na dejstvo, da bi v samoupravne organe DSSS in DO morali razpisati volitve še v mesecu novembru letošnjega leta, vendar so se na pobudo predstavnikov sindikata TOZD in DO delegati delavskega sveta strnjali, da jim mandat poteče nekoliko prej, tako, da se volitve končno lahko poenotijo.

Predstavniki sindikata TOZD so že nekaj let zapovrstjo opozarjali na probleme, ki nastajajo ob volitvah dvakrat letno — pojavljali so se problemi v kandidacijskem postopku, težje je bilo dobiti kandidate za posamezne samoupravne funkcije,

prihajalo je do podvajanja funkcij itd. Zato je poenotenje volitev edino smotorno, poleg tega pa tudi sam Zakon o volitvah in odpoklicu organov zahteva, da se volitve izvedejo po sprejetju zaključnega računa, da se tako lahko ob obravnavi le tega oceni tudi uspešnost dela samoupravnih organov.

Tako smo 14. marca volili vse organe v delovni organizaciji, ki se neposredno volijo in sicer:

v TOZD in DSSS:
— delavske svete
— disciplinske komisije
— odbore za samoupravno delavsko kontrolu na ravni DO pa:
— delavski svet
— odbor za samoupravno delavsko kontrolu.

TOZD PREDILNICA

UDELEŽBA

št. volilnih upravič.	%	volilo	%	št. velj. glas.	%	odsotni
232	100	206	88,79	195	84,05	25
				10,77	1	0,43

V delavski svet TOZD so izvoljeni:

1. Meglič Janez
2. Smolej Marija
3. Lončar Janez
4. Godnov Joži
5. Košir Jože
6. Šlibar Slavica
7. Bijelič Bernarda
8. Benko Helena
9. Dizdarevič Borka
10. Radanovič Milja
11. Slabe Ivanka
12. Smolej Ljuba
13. Srečnik Gita
14. Horvat Boris

V samoupravno delavsko kontrolo TOZD so izvoljeni:

1. Frantar Ciril
2. Drobnič Vera
3. Komac Ana
4. Klemenc Rezka
5. Obradovič Stojanka
6. Lazarevič Borivoj
7. Ibračič Ibro

V disciplinsko komisijo TOZD so izvoljeni:

1. Blažič Alojz
2. Nunar Jana
3. Kokalj Francka
4. Mali Magda
5. Mali Marjan
6. Kuduzovič Andža

V TOZD Predilnica je bila udeležba na volitvah 88,79 %

Volilni odbor v TOZD Tkalcica je uspešno opravil svoje delo

TOZD TKALNICA

U D E L E Ž B A

število volilnih upravič.	%	volilo	%	štev. velj. glas.	%	od s o t n i
363	100	321	88,43	320	88,15	42 11,57 — —

V delavski svet TOZD so izvoljeni:

1. Mažič Ajša
2. Dolenc Ivan
3. Ferlič Franc
4. Ogris Joži
5. Zupančič Marjan
6. Ropret Jozica
7. Košnjek Vera
8. Klemenc Lojzka
9. Bizjak Jana
10. Kavčič Ivica
11. Oman Janez
12. Vodnik Marija
13. Gramc Stane
14. Hiršenfelder Marjan
15. Klemenčič Vika
16. Sajovec Marija
17. Mokorel Marjan
18. Ribnikar Tončka

19. Kobašič Enisa
20. Košnjek Nada

V samoupravno delavsko kontrolo TOZD so izvoljeni:

1. Štefe Stojan
2. Repinc Edi
3. Bohinc Nada
4. Krsnik Ivana
5. Nemc Breda
6. Drobnič Franc
7. Valjavec Ana II.

V disciplinsko komisijo TOZD so izvoljeni:

1. Horvat Mirko
2. Kovačevič Kati
3. Srečnik Pavel
4. Ropret Ciril
5. Ševič Marko
6. Krnjak Esma

TOZD OPLEMENITILNICA

U D E L E Ž B A

število volilnih upravič.	%	volilo	%	štev. velj. glas.	%	od s o t n i
85	100	77	90,59	52	61,18	7 8,24 1 1,17

Kar 90,59 % zaposlenih v TOZD Oplemenitilnica se je udežilo volitev

V delavski svet TOZD so izvoljeni:

1. Cerar Franc
2. Gladek Peter
3. Bogataj Dušan
4. Novak Jože
5. Eler Jelka
6. Fic Dragica

7. Mušinovič Šefika
8. Žvab Rozka
9. Razinger Mija
10. Slapar Jože

V samoupravno delavsko kontrolo TOZD so izvoljeni:

1. Boštjančič Cveto
2. Celcar Feliks
3. Drobnič Janez
4. Krnjak Jože
5. Laibacher Dragica
6. Marinič Zvonko
7. Primožič Milan

V disciplinsko komisijo TOZD so izvoljeni:

1. Božič Rudi
2. Čeborn Alojz
3. Jolič Aleksa
4. Karamet Drago
5. Kralj Lucija
6. Primožič Milan

Na šestih skrbno urejenih voliščih so člani kolektiva opravljali svojo samoupravljalско pravico in dolžnost. Izpolnjene glasovnice je bilo treba oddati v skrinjice, volilni odbori in komisije pa so po končanih volitvah preštele glasove, ki so jih dobili posamezni kandidati

TOZD KONFEKCIJA**U D E L E Ž B A**

št. volilnih upravič.	%	volilo	%	št. velj. glas.	%	o d s o t n i		
						oprav.	%	neopr.
215	100	177	82,33	170	79,07	38	17,67	—

V TOZD Konfekcija so volili na dveh voliščih; v matični temeljni organizaciji in v Loškem potoku

V delavski svet TOZD so izvoljeni:

1. Erlah Alojzija
2. Horvatin Dragica
3. Matanič Ana
4. Gros Francka
5. Pretnar Kati
6. Radovančevič Borka
7. Studen Jožica
8. Bole Nataša
9. Gregorinčič Ruža
10. Jančeva Nevenka
11. Lavrič Karla 1935
12. Mohar Anica
13. Sterle Francka
14. Gubanc Marija

V samoupravno delavsko kontrolo TOZD so izvoljeni:

1. Aljančič Anica
 2. Bizjak Aleksandra
 3. Hrovat Jožica
 4. Knavs Marija
 5. Kordiš Antonija
 6. Purgar Maja
 7. Šarabon Marija
- V disciplinsko komisijo TOZD so izvoljeni:
1. Jezernik Mihaela
 2. Komadina Dragica
 3. Kopač Kristina
 4. Kryšťufek Marija
 5. Kuhar Dora
 6. Podrekar Marija

DSSS**U D E L E Ž B A**

št. volilnih upravič.	%	volilo	%	št. velj. glas.	%	o d s o t n i		
						oprav.	%	neopr.
309	100	269	87,05	263	85,11	38	12,30	2

V delavski svet DSSS so izvoljeni:

1. Ahačič Štefan
2. Manjulov Nada
3. Veselinovič Rado
4. Jaklič Lori
5. Dolžan Marjeta
6. Eler Zdenka

7. Dolžan Francka
8. Srečnik Silvo
9. Eler Božo
10. Koder Drago
11. Hotko Ivan
12. Urbančnik Marjan
13. Primožič Izidor
14. Meglič Franci
15. Šarabon Franci

V sejni dvorani je bilo volišče DSSS

V samoupravno delavsko kontrolo DSSS so izvoljeni:

1. Bogataj Smiljan
2. Ličen Jelka
3. Klofutar Cvetka
4. Japelj Zoran
5. Zupan Marjan
6. Branc Milena
7. Zelič Boris

V disciplinsko komisijo DSSS so izvoljeni:

1. Hladnik Lovro
2. Krsnik Milan
3. Pirjevec Ignac
4. Polajnar Boris
5. Špendal Janko
6. Zupan Albin

V delavski svet delovne organizacije so bili izvoljeni:

- Jezernik Franc
Mandelj Miro
Jolič Zora
Mlakar Darko
Gašperlin Ana
Zupan Janez
Primožič Kati
Nemeč Ivanka
Perko Anica
Jurkič Venko
Kristan Andrej
Kavčič Karmen
Boštar Marija
Ropret Štefka
Jurkič Boro
Jakopin Franc
Kešina Anton
Štucin Danilo
Kosmač Milica
Gladek Peter
Meglič Jožefa
Stritih Marija
Godejša Milena
Papler Francka
Sajovič Zaga
Brodnik Tatjana

- Bešter Breda
Bohinjc Angelca
Bambič Marija
Lavrič Pavla
Slapar Janez
Eržen Vlasta
Bole Miklavž
Haler Krsto
Draksler Andrej
Maček Jančič Majda
Truden Janez
Jančev Ljubčo
Zaplotnik Franci
Ahačič Blaž
Kališnik Anton

V samoupravno delavsko kontrolo delovne organizacije so bili izvoljeni:

- Frantar Ciril
Klemenc Rezka
Kavčič Cilka
Klemenčič Boža
Celcar Feliks
Laibacher Dragica
Aljančič Anica
Šarabon Marija
Pernuš Marjan
Štefe Pavel

ITMA 83**Krilni stroji**

Pri evropskih proizvajalcih krilnih strojev neke posebne avtomatike od zadnje ITME v Hannoveru ni bilo opaziti. Povečali so se obrati vreten do 1500 vrt./min, nekateri navajajo celo 1800 vrt./min vreten (Textima), povečal se je premer navitka do 150 mm in dvig od 300 do 406 mm. Z visecimi krili je tudi olajšano snemanje polnih navitkov na ta način, da se miza s krili dvigne. Seveda so bile tudi izboljšave za zmanjšanje hrupa.

Popolno avtomatiko snema flyerskega navitka in povezavo s prstančnim strojem sta pokazali firmi Toyoda in Howa.

Pri Toyoda krilnem stroju se izvede snem tako, da se pri snemu dvigne miza s krili in vreteni in se polni navitki premikajo proti koncu stroja kjer se nakladajo na posebne transportne vozičke. Ti vozički s polnimi navitki se avtomatično prepeljejo do prekladalne naprave, ki navitke obesi v posebne vozičke na tračnice, ki so povezani s cevčico na prstančnih strojih.

Prstančni stroj je povezan s previjalnim avtomatom, ki previje prejo iz kopsov na krivne navitke. Ti se pa po tračnicah transportirajo do zlagalnega stroja.

Firma Howa je prikazala snemalec, ki polne navitke snema z zgornje strani, jih obeša na tračnice, ki so povezane s prstančnimi stroji. Obenem je razvila dva tipa avtomatičnih menjalcev predpreje na prstančnih strojih. En tip zamenja predpreje v 40 minutah, drugi pa v 13 minutah na prstančnem stroju s 480 vreteni. Seveda gre v obratni smeri transport praznih cevk.

Prstančni stroji

Avtomatično snemanje kopsov na prstančnih strojih se je že do popolnosti razvilo. Ravno tako so vse vodilne firme prevzele dolge stroje do 1000 vreten in več kot posebna novost na sejmu je povezava prstančnega stroja s previjalnim avtomatom.

Različne variante teh povezav so prikazale sledeče firme:
Rieter — Schweiter
Zinser — Schlafhorst

(Nadaljevanje na 6. strani)

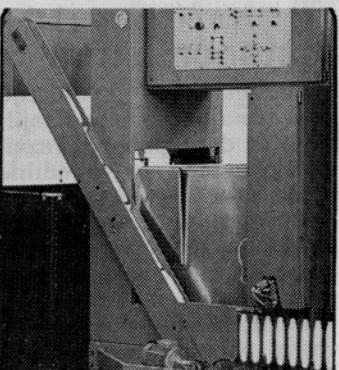
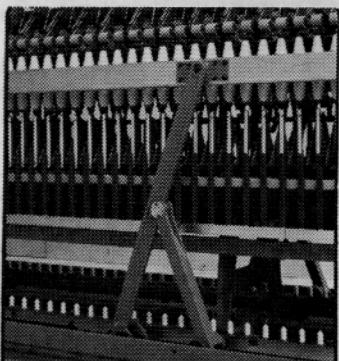
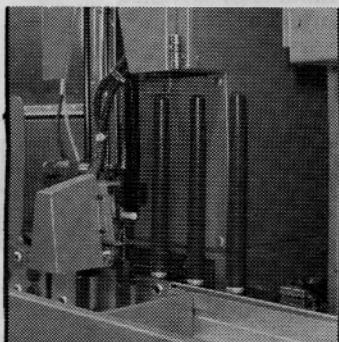
ITMA 83

(Nadaljevanje s 5. strani)

Marzoli — Murata
San Giorgio — Savio
Toyoda — Murata
Howa — Murata

Poleg tega se nadaljuje težnja za zmanjševanjem prstana, manjše delitve in po-večave števila vreten in vrtljajev vreten. Poleg tangen-cionalnega pogona vreten se uveljavlja zopet pogon na 4 vretena. Rotirajoči prstani se niso najbolj uveljavili (Savio). Firma SKF pa je razvi-la raztezalo z ustavljanjem stenja v primeru pretrga preje.

Za avtomatično vezanje preje na prstančnem stroju je razvila firma Zinser FIL-A-MAT in ga prikazala na prstančnem stroju tip 319 SL s 712 vreteni na katerem se je predla mešanica bombaža PES Nm 64 s 14.000 vrt./vreten. Stroj je povezan s previjalnim avtomatom Schlafhorst z 10 previjalnimi mesti.

Nekaj faz snemanja
ve navitkov na prstančnem
stroju firme Marzoli

Pri firmi Toyoda je prstančni stroj s 570, 720 in 840 vreteni povezan z Miniwin-derjem firme Murata z 12,16 odnosno 18 previjalnimi me-sti.

Interesantna je tudi pove-zava Rieter prstančnega stroja z okroglim previjal-nim avtomatom Schweiter. Tudi Tekstima je prikazala prstančni stroj s 1008 vre-te-ni.

Prikazani so bili tudi sne-malci kopsov kot samostojne enote, ki se lahko uporabijo na prstančnih strojih brez avtomatskega snemanja vgrajenega v stroj.

OE — predilniki

Strojegradnja OE predilni-kov se je izredno razmahnila, saj imajo vse večje firme v svojem programu tudi te stroje, v večini primerov kot glavne proizvode.

Stroji so se zelo izpopolnili in lahko govorimo že o tretji generaciji teh strojev.

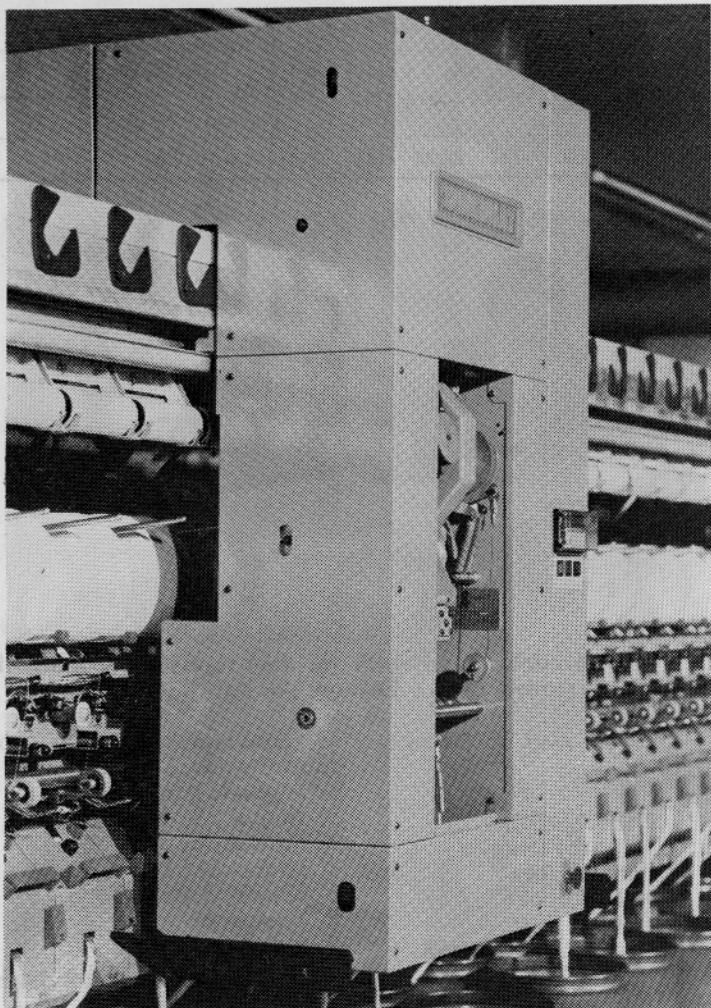
Vrtljali turbinic so že zelo visoki saj dosegajo 80.000 do 90.000 vrtljajev, nekateri raz-stavljeni stroji so obratovali celo s 100.000 vrtljaji. Tako visoke vrtljaje je bilo možno doseči z zmanjševanjem premera na 40 — 45 mm. S tem je postal predenje višjih števil bolj ekonomično, tako da je možno presti prejo Nm 60 do Nm 68.

Odvodne hitrosti preje do-segajo že 150 m/min, nekateri celo več.

Delitev stroja je okoli 200 mm in navitki dosegajo premer 250 — 300 mm in teže 4 — 5 kg.

Format loncev je od \varnothing 300 do 500 mm in število predil-nih mest na stroju od 190 do 230.

Seveda pa pri tako visokih vrtljajih ni možno ročno od-klanjanje pretrgov. Vsled te-ge so za menjavo polnih navitkov, vezanje in čiščenje turbinic na stroju nemešče-ne avtomatične naprave za vse te operacije. Izvedba je z enim ali dvema robotoma odvisno od firme in izpopol-njenosti robota.

Avtomat v delovnem položaju na rotorskem predilniku RU-11 SPINCOMAT

To so osnovne karakteristi-rike OE strojev v sedanjem razvoju. Pa poglejmo nekaj glavnih razstavljalcev.

Poznana tvrdka za previ-jalne stroje Schlafhorst je velik del svojega programa dopolnila z OE rotorskim previjalnikom Autocoro in razstavila tri stroje.

Nenem stroju se je predla Tex 200 (Nm 50) iz čistega bombaža z 90.000 vrtljaji tur-binic, na drugem stroju Nm 28 iz mešanice 50 % bombaž in 50 % RES s 70.000 vrtljaji in na tretjem stroju Nm 9,5 iz 100 % bombaža.

Stroj je zelo izpopolnjen. Izvedba snemanja križnih navitkov, odstranjevanja pretrgov, preventivnega čiščenja turbinic je v enem vozičku. Zajemanje vseh mo-ogočih podatkov je na stroju elektronsko.

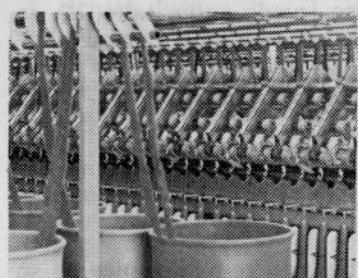
V »Centralnem informatorju« je možno zajemati po-

datke za 100 strojev. Ob enem stroju je bil nameščen celo robot, ki je križne navitke s stroja prestavljal v po-seben voziček s cevčico.

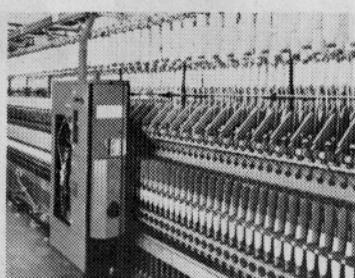
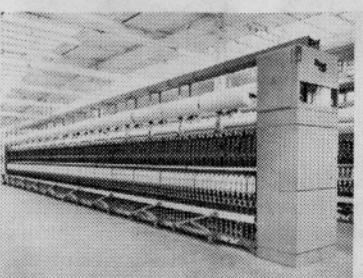
Rieterjev OE rotorski pre-dilnik M 2/1, ki je opremljen z univerzalnim predilnim mestom za vlakna do 60 mm je predel bombaž, Nm 27 in 40 s 70 odnosno 80 tisoč vrt-ljaji.

Za razrahljanje pramena uporabljajo igličaste česalne valjčke. Stroj je opremljen z enim »predilnim robotom«, ki opravlja vse funkcije. Poleg tega je na stroju »Rieter Contral sistem RRC« z zelo natančnim elektronskim merilcem dolžine preje križne-ga navitka.

Schubert Salzer je razsta-vil Spincomat RU — 11 za predenje višjih števil z vrtljaji turbinic 97.000 vrtljajev in Rotaspinner RU — 11 za predenje volnenih ali bom-

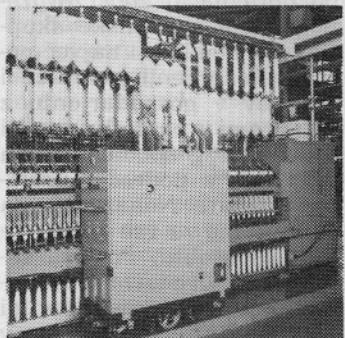

Zinserjev FIL-A-MAT odkloni pretrg preje na prstančnem stroju v 20—40 sekundah

bažnih odpadkov. Predla se je tudi Nm 12 s 40.000 vrtljaji. Za fleksibilnost predenja tudi ta firma nudi več različnih Ø rotorskih turbinic in ostalih predilnih elementov.

Češka stroja BDA-10 in BDA-11 se razlikujeta po stopnji avtomatizacije. Pri BDA-11 so vse stopnje avtomatizirane v enem vozičku pri BDA-10 pa v dveh. Stroj doseže vrtljaje od 36 — 75 ti-
soč in se lahko prede od Nm 6 — 68.

Menjava flayerskih navitkov na prstančnem stroju z menjalcem predpreje HRC firme Howa

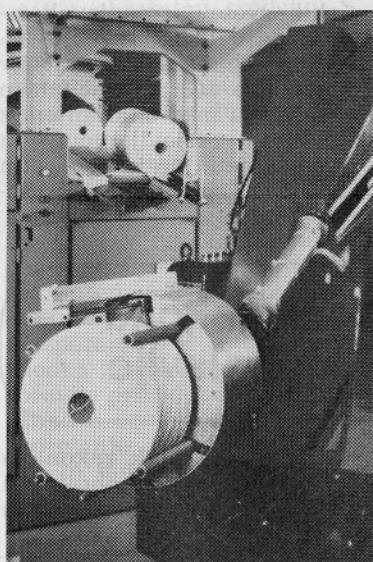
Toyoda je prikazala popolnoma avtomatiziran OE rotorski predilnik tip AS za predenje finih številk do Nm 75. Turbinice dosežejo do 80.000 vrtljajev, odvodna hitrost je možna do 200 m/min.

Rotorski predilnik firme Platt Saco Lowell tip 883 MK 2 je z do 100 predilnimi mestami izveden na 1 strani, tip 887 Mk 2 pa v dvostranski izvedbi.

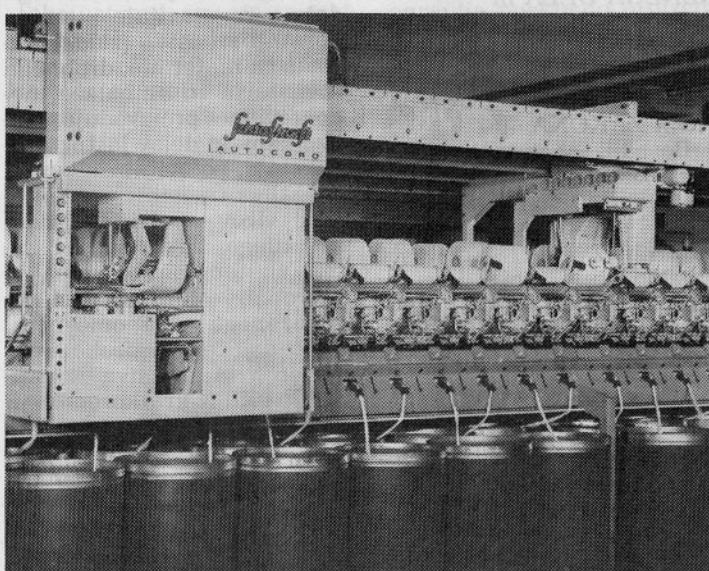
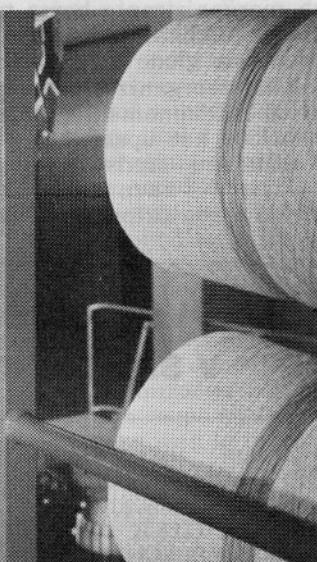
Tudi predilnika FRS firme Savio in OEG firme San Giorgio imata predilna mesta za predelavo bombaža, sintetike ali mešanice do dolžine vlaken 6,9 mm finosti od Nm 10 do Nm 25.

Ostali predilni postopki

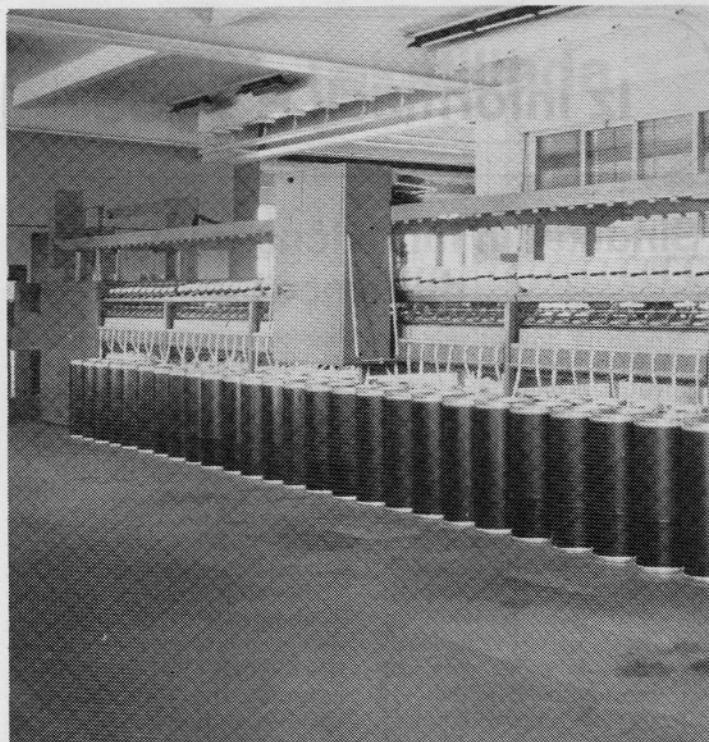
Zmožnosti prstančnega stroja so omejene vsled vrtljajev vreten, rotorskega predilnika pa tudi ker s temi stroji ni možno preseči visokih odvodnih hitrosti (200 m/min).

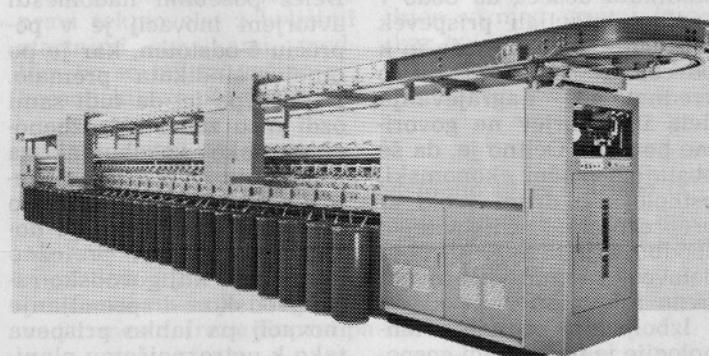
Robot preklaada križne navitke iz predilnika AUTOCORO v cevčnico

Visoko avtomatiziranost je prikazala firma Schlafhorst na svojem predilniku AUTOCORO

Rotorski predilnik firme Rieter tip M2/1

Predilnik na zračni tok Toyoda tip TYS s 120 predilnimi mesti

Tako so se pojavili stroji, ki naj bi bodoče dopolnili prstančne in rotorske predilnike. Ti stroji delujejo na drugačnih predilnih tehnoloških principih, ker je le z drugimi principi možno doseči večje odvodne hitrosti.

Dve taki rešitvi sta OE predilnik na zračni tok in frikcijsko predenje. Nadaljnje tehnologije so že na principu odvijanja, adhezivnega predenja, ki se doseže z raznimi vezivi, išče pa se še nove tehnologije.

Predilnike na zračni tok sta prikazali kar dve japonski firmi, Toyoda tip TYS in Murata tip MJS No 801.

Ti stroji dosežejo odvodne hitrosti do 200 m/min in so bolj uporabni za dolgovlaknate bombaže ali pa mešanice s poliestrom od Nm 34 do Nm 100. Taka preja doseže 60—70 % trdnosti preje prstančnih predilnikov.

Raziskave kažejo, da so možne po frikcijskem principu predenja odvodne hitrosti do 400 m/min.

Sedaj je na teh strojih možno predenje do 200 m/min. Take stroje sta pokazali Hollingsworth-Platt in avstrijska firma Fehrer.

Princip odvijanja vlakenskega stebra s filamentno nitko, je poznan že dalj časa, vendar se je uporabljal bolj za dolgovlaknate materiale za efektne preje, sedaj pa se vedno bolj pojavljajo stroji za predenje z bombažem, za gladke preje. Tako je Süssen razvil in demonstriral Parafil stroj za kratkovlaknati stапel.

Razstava tekstilnih strojev v Milanu je prikazala, da je izpopolnitev strojev tako v povečanju hitrosti, čistilnih učinkov, kot tudi veliki avtomatizaciji izredno velika. Mikroelektronika pa prodira tudi na druga področja zajemanja podatkov, kontrole in povezovanja med stroji.

Pojavljajo se vedno novi principi predenja, vendar bo verjetno klasično predenje še nekaj časa prisotno v predilnicah.

Pirjevec Ignac

Iz informacij RS ZSS

Sindikat in množična inventivna dejavnost

Množična inventivna dejavnost je del širšega raziskovalno-razvojnega področja, ki pa še ni postala enakopravna sestavina samoupravnega načrtovanja in odločanja. Zato ima tu sindikat pomembno nalog: spodbujati samoupravno normativno urejanje tega področja; se pravi, da bo treba v planske akte ozdov bolj kot doسلej vnesti razvoj raziskovalnega dela in inovacij v smislu tehničnih izboljšav in izumov ter naložb v tehnično-tehnološko posodabljanju.

Se prej pa bomo morali v sindikatu doseči, da bodo v ozdih ugotavljali prispevek inovacij k razvoju ozda in k povečanju dohodka, da o vrednotenju — nagrajevanju dela inovatorjev ne govorimo posebej. Očitno je, da še obstajajo močni ekonomski, psihološki in drugi vzroki, ki preprečujejo učinkovitejše spodbujanje in nagrajevanje delavcev za množično inventivno dejavnost.

Izboljšanje obstoječe tehnologije je tudi zaradi gospodarsko-političnega položaja pomembno vprašanje tudi za sindikat. Drugo pa je ustvarjanje novega znanja, kar tudi še ni ustrezno rešeno. Med drugim bo tu treba uveljavljati večjo povezanost ozdov z raziskovalnimi organizacijami in obratno.

Dosedaj je veliko ozdov sicer sprejelo samoupravne sporazume o inovacijah, ven-

dar je še veliko vzrokov za zaostajanje inovacijske dejavnosti: od pomanjkanja strokovnih kadrov in služb za to področje, premajhne podpore družbenopolitičnih organizacij, slabe opredelitev delovnih dolžnosti (kaj s področja inovacijske dejavnosti spada v delovno dolžnost strokovnih delavcev), nepoznavanje zaščite inovatorskega dela do preproste nevoščljivosti. Če bi v ozdih razpolagali z natančnejšimi podatki o inovacijskem dohodu, bi se izognili marsikateremu sporu, ki nastane med ozdi in avtorji inovacij. Delež posebnih nadomestil avtorjem inovacij je v početju 5-odstoten, kar je po mneju sindikata premalo. Dejstvo pa je, da tudi sami ozdi niso zadosti družbeno-ekonomsko spodbujeni za razvijanje inovacijske dejavnosti. Ozdi inventivno dejavnost načrtujejo še dokaj enostransko, pretežno finančno; knjigovodsko-racunovodsko spremeljanje inovacij pa lahko prispeva tako k ustreznem planiranju kot tudi podlaga za določanje posebnih nadomestil.

V poslovnih poročilih oziroma v obravnavah zaključnih računov pa bi veljalo posebej prikazati tudi učinke inovacij v dohodu tozda ter delež osebnih dohodkov, ki jih kot rezultat povečanega dohodka na podlagi inovacij prejmejo vsi delavci.

Kaj bo počel sindikat v letošnjem letu

V letu, ko so razpoložljive materialne rezerve majhne in ko se pogoji gospodarjenja še zaostrujejo, dobiva aktivnost organiziranih subjektivnih sil še večji pomen kot sicer. Tako si letos ni mogoče zamisliti aktivnosti sindikalnih organizacij in organov brez vztrajnega razlaganja položaja in mobilizacije vseh delavcev za doseganje z resolucijo in plani zastavljenih ciljev.

Kaj potem takem čaka letos sindikalne aktiviste? Najprej so tudi vse aktivnosti za pridobivanje dohodka. Dohodek kot rezultat večje produktivnosti zmanjševanja ma-

terialnih stroškov ter združevanja dela in sredstev mora postati temeljna usmeritev dela sindikalnih aktivistov. Hkrati pa se bo treba dobro pripraviti na odmrzitev cen. Že zdaj moramo zagotoviti, da se ob odmrzitvi cene ne bodo povečevale v nedogled in da ozdi ne bodo poskušali vseh upravičenih in neupravičenih stroškov prevaliti na cene. Razprave o zaključnih računih so že prva takta priložnost, kjer naj sindikalni organi ocenijo poslovna poročila, tudi z omenjenega vidika, in s tem nastopijo na zborih delavcev. Prav tako naj bi z za-

ključnimi računi začeli s hitrejšim odpravljanjem izgub — ne samo zaradi ekonomskih razlogov, ampak tudi zato, ker izgube objektivno spodbujajo etatizem in administriranje, samoupravljanje pa omejujejo na formalnost.

Drugo pomembno področje sindikalne dejavnosti je izpopolnjevanje sistema delitve, ki je prav gotovo tudi v funkciji prve naloge — doseganja dohodka.

Tretje obsežno področje, s katerim se bo sindikat srečeval letos, je dograjevanje samoupravne organiziranosti in zakonodaje. Ne samo da se srečujemo z zastojem pri uveljavljanju socialističnih proizvodnih odnosov, ampak objektivno in subjektivno obstajajo težnje po spremnjanju in celo ukinjanju teh odnosov. Tako je v zadnjem času zelo naraslo število reorganizacij; tudi take so, ki ne upoštevajo ustavne vloge tozda. Sindikat pa je tudi zakonsko pristojen za dajanje mnenj. Pobude in predloge za reorganiziranje bomo tazo v sindikatu ocenjevali predvsem glede tega, koliko takšna reorganizacija krepi družbenoekonomski položaj delavcev kot upravljalcev z družbenimi sredstvi reprodukcije. Na ravni republike pa bo treba pripraviti druž-

beni dogovor o podrobnejših merilih za oblikovanje tozov.

Aktivnost zveze sindikatov v političnem oziroma delegatskem sistemu bo temeljila na spoznanju, da mora biti sindikat bolj prisoten povsod tam, kjer se zakoni in samoupravne odločitve pravljajo, posebej tiste, ki vplivajo na materialni in socialni položaj delavcev.

V prvem trimesečju letos bomo od problematike, ki jo bo obravnaval zbor združenega dela republike skupščine, v sindikatu največ pozornosti namenili preobrazbi odnosov v gospodarjenju z denarjem v bankah, analizi drobnega gospodarstva in zakonom s področja urejanja prostora. Nenazadnje pa se moramo za vse te naloge tudi usposobiti. Posebej zato, ker so v vodstvu sindikalnih organizacij prišli številni novi ljudje. Prav tako pa v sindikatu ne smemo pozabiti na usposabljanje delegatov in članov delavskih svetov. V klubih samoupravljalcev pa bi lahko predsedniki delavskih svetov izmenjavali izkušnje o dopolnjevanju samoupravne zakonodaje v tozih, o reorganizacijah, o razmerju med odločanjem z osebnim izjavljanjem in odločanjem prek delavskih svetov, o odgovornosti poslovnih organov in podobno.

Dva pomembna zakona v skupščini Jugoslavije

Zvezni zbor Skupščine SFRJ bo predvidoma konec marca obravnaval

— OSNUTEK ZAKONA O RAZPOLAGANJU Z OBRATNIMI SREDSTVI V ORGANIZACIJAH ZDРУЖЕNEGA DELA in

— PREDLOG ZA IZDAJO ZAKONA O UGOTAVLJANJU IN RAZPOLAGANJU PRIHODKA Z OSNUTKOM ZAKONA

Besedili obeh zakonov z obrazložitvama, dokumentacijskim gradivom, informacijo in povzetkom razprave Komisije Zveznega zbora sta v celoti objavljeni v Poročevalcu številka 4 z dne 31. 1. 1984 letos.

Zvezni zbor skupščine SFRJ je 23. marca lani sprejel predlog za izdajo zakona o razpolaganju z obratnimi sredstvi v organizacijah združenega dela. Zvezni izvršni svet je, upoštevajoč mnenja, pripombe in predloge delovnih teles Zveznega zbora ter razpravo na zboru,

pripravil osnutek zakona o razpolaganju z obratnimi sredstvi v organizacijah združenega dela.

Ena temeljnih novosti osnutka zakona je opredelitev, da organizacije združenega dela zagotavljajo trajna obratna sredstva (zaloge surovin in materiala, drobnega inventarja in embalaže, nedokončane proizvodnje, polizdelkov in delov lastne proizvodnje, gotovih izdelkov in blaga) iz trajnih in dolgoročnih virov sredstev. Zaradi sedanjega neugodnega stanja na tem področju pa je potrebno organizacijam združenega dela omogočiti, da v določenem prehodnem obdobju ta sredstva zagotavljajo tudi iz kratkoročnih in drugih virov. V tem obdobju je potrebno rešiti tudi vprašanje začetnih investicij in obveznosti na podlagi drugih plasmajev in poslovnih sredstev pri tistih OZD, ki bodo na začetku uporabe predlaganega zakona ugotovile, da trajnih obratnih sredstev ne

zagotavljajo niti iz trajnih in dolgoročnih niti iz kratkoročnih virov sredstev. Osnutek zakona ureja razpolaganje z obratnimi sredstvi v TOZD, in v vseh drugih oblikah organiziranja delavcev v združenem delu, razen v POZD, stanovanjskih zadrugah in delovnih skupnostih. Delavci v OZD so odgovorni, da družbena sredstva družbeno in ekonomsko smotreno uporabljajo, zagotavljajo njihovo nenehno obnavljanje, povečanje in izboljševanje ter v ta namen zagotavljajo obratna sredstva z razporejanjem čistega dohodka, združevanjem sredstev, izdajanjem obveznic, najemanjem kreditov in na drug način v skladu z zakonom. Potrebno je poudariti, da je ta obveznost sestavni del razvojnih in delovnih načrtov ter programov, da se ti načrti in programi medsebojno usklajujejo z razvojnimi in delovnimi načrti in programi drugih samoupravnih organizacij in skupnosti in da se z njimi opredeljujejo okviri in način zagotavljanja in razpolaganja z obratnimi sredstvi. S tem je zagotavljanje obratnih sredstev povezano ne le z enostavno, temveč tudi z razširjeno reproducijo.

— — —

Skupščina SFRJ je na sejah Zveznega zabora julija lani sprejela odlok o ustanovitvi Komisije zabora za pripravo sprememb in dopolnitve zakona o ugotavljanju in razporejanju celotnega prihodka in dohodka in o ugotavljanju in razporejanju prihodka z osnutkom zakona.

Pri tem je izhajala predvsem iz merit, določenih v dolgoročnem programu ekonomske stabilizacije, da bi tako ustvarili pogoje za realno obračunavanje, izkazovanje in planiranje dohodka ter za ekonomsko smotreno razporejanje na porabo in

akumulacijo. Upoštevala je tudi mnenja, predloge in sugestije delegatov na sejah delovnih teles Zbora septembra lani ob obravnavi osnutka resolucije o družbenoekonomskem razvoju SFRJ v letu 1984, zlasti pa še mnenja iz razprave ob sprejetju navedenega odloka. V Sloveniji bodo potekale obsežne javne razprave v družbenopolitičnih organizacijah in skupnostih, zborničnih organih in temeljnih delegacijah.

Novosti v zakonu je veliko — naj naštejemo le nekatere najpomembnejše:

— v celotni prihodek se vračunavajo tudi vnaprej prejeti zneski za prodane in poslane izdelke in opravljenne storitve v obračunskem obdobju, za katerega se ugotavlja celotni prihodek;

— v materialne stroške spadajo tudi izdatki za prehrano delavcev na opravilih, škodljivih za zdravje in ki zahtevajo močnejšo hrano, če so določeni z družbenim dogovorom;

— v obračunskem obdobju, v katerem nastanejo, se iz celotnega prihodka nadomeščajo tudi celotni izdatki za dnevnice, propagando, reklamo in reprezentanco;

— skupni prihodek se lahko izplačuje preko prehodnega ali žiro računa delovne organizacije, uvedenega s samoupravnim sporazumom;

— del prihodka, ki je rezultat dela v izjemno ugodnih naravnih pogojih, izjemnih ugodnosti na trgu ali drugih izjemnih ugodnosti pri ustvarjanju dohodka, temeljna organizacija posebej ugotavlja in razporeja za namene po osnovah in merilih, določenih s samoupravnim sporazumom, sklenjenim v DO in SOZD, oziroma z zakonom;

— delovna organizacija v ustanavljanju ugotavlja celotni prihodek samo, kadar opravlja poskusno proizvodnjo oziroma drugo dejavnost in nastopa na trgu s prodajo proizvodov ali storitev iz te dejavnosti.

Prodaja raznih izdelkov pri vhodu v DO povzroča odhajanje iz delovnih mest med delovnim časom, zato bi kazalo razmisli, če tak način le ni preveč nestabilizacijski

XXIV. Tekstiliada

Za nami je letošnja osrednja zimsko športna prireditev tekstilcev Slovenije — tradicionalna TEKSTILIADA. V organizaciji Društva inženirjev in tehnikov tekstilcev iz Škofje Loke in pod pokroviteljstvom Gorenjske predilnice je tekmovanje potekalo na Starem vrhu. Glavna značilnost letošnje Tekstiliade je bilo izredno slabo vreme, saj je ves čas tekmovanja snežilo, poudariti pa je še treba, da so bile proge za alpske discipline zelo slabo pripravljene. Neustrezeno pripravljene proge in slabo vreme nista dopuščala boljših rezultatov tekmovalcem z višjimi startnimi številkami, zato mnogi niti niso prišli na start, precejšnje število tekmovalcev pa je tudi padlo in odstopilo. Dobre uvrstitve so tako dosegli res pravi tekmovalci z boljšimi startnimi številkami, medtem ko so bili za večino rekreacijskih smučarjev pogo-

ji na tekmovanju taki, da je marsikom žal, da se je te enkratne prireditve sploh udeležil. Vsekakor bi kazalo za bodoča tekmovanja razmisli ali ima smisel za vsako ceno izvesti »dirke«, če se ugotovi, da so pogoji za izvedbo nemogoči. Če je bilo že vreme slabo, bi morale biti dobro pripravljene vsaj proge na katerih so se že po »prvi jakostni skupini« pojatile lame in grbine.

Naj bo dovolj o tem. Naši tekmovalci so se tudi tokrat izkazali in znova potrdili svojo kvaliteto. Ekipna zmagava v veleslalomu in uvrstitve na sam vrh v posameznih skupinah so lep dokaz, da »Vojarjem« smučarji iz drugih tovarn še vedno niso resni konkurenti. Posebno je to opazno pri mlajših članih, kjer so med prvimi štirimi kar trije naši ter pri seniorjih kjer so trije uvrščeni med prvih sedem.

Rezultati: VELESLALOM

Mlajše članice: Uvrščenih 38, odstopilo 10, ni startalo 13

1. Nina Osolin	Svilanit Kamnik	0.42.00
2. Zala Aljančič	Kokra Kranj	0.43.70
3. Betka Jerenejc	Rašica Ljubljana	0.45.09

Od naših se je Dragica Primožič s časom 1.03.70 uvrstila na 28. mesto, Irena Ropret pa na 33. mesto.

Članice: Uvrščenih 72, odstopilo 8, ni startalo 35

1. Andreja Rupnik	Gorenjska predilnica	0.42.60
2. Francka Habjan	Odeja Škofja Loka	0.44.07
3. Alenka Bajželj	Vezenine Bled	0.44.39
14. Sonja Sajovic	BPT Tržič	0.47.88
39. Nevenka Gradišar	BPT Tržič	0.54.24
44. Jožica Šolar	BPT Tržič	0.55.97

(Nadaljevanje na 10. strani)

Jaka Švab je premočno zmagal pri mlajših članih

Zaradi težkih pogojev na proggi je bil tudi Janko Krmelj ob uvrstitev

Franci Florjanič je bil le za 9 stotink ob tretje mesto

(Nadaljevanje z 9. strani)

Štefan Ahačič — 4. mesto pri članih v VSL in 6. mesto v teku

Starejše članice: Uvrščenih 50, odstopila 1, ni startalo 35

1. Marinka Jerančič	Tekstilindus	0.42.64
2. Marija Vodnik	BPT Tržič	0.43.69
3. Ida Brlač	Modna hiša MB	0.44.03
7. Marjeta Dolžan	BPT	0.46.03
24. Breda Nemc	BPT	0.54.19

Mlažji člani: Uvrščenih 37, odstopilo 40, ni startalo 41

1. Jaka Švab	BPT	1.09.33
2. Andrej Žvab	BPT	1.12.17
3. Janko Arcet	Tekstil Ljubljana	1.14.24
4. Franci Florjanič	BPT	1.14.33

Člani: Uvrščenih 65, odstopilo 54, ni startalo 53

1. Tine Eržen	Gorenjska predilnica	1.03.48
2. Peter Hafner	Tekstil Ljubljana	1.04.36
3. Jože Sevčnikar	VTŠ Maribor	1.04.87
4. Štefan Ahačič	BPT	1.05.89
11. Smiljan Bogataj	BPT	1.14.10

Starejši člani: Uvrščenih 84, odstopilo 11, ni startalo 36

1. Ernest Krojs	MTT MB	0.41.85
2. Boris Klajnšček	MTT MB	0.46.65
3. Franc Krojs	MTT MB	0.47.25
6. Slavko Čadež	BPT	0.48.45

Sonja Sajovic je v teku osvojila 3. mesto

Smiljan Bogataj — 11. mesto pri članih

32. Slavko Teran	BPT	0.54.33
37. Frane Aljančič	BPT	0.55.12

Seniorji: Uvrščenih 52, odstopili 3, ni startalo 44

1. Ludvik Soklič	IBI Kranj	0.47.70
2. Marjan Šarabon	BPT	0.48.10
3. Janez Gorjanc	Tekstil Ljubljana	0.48.18
4. Janez Ahačič	BPT	0.48.25
4. Viktor Švab	BPT	0.49.77
14. Vili Lang	BPT	0.52.21

Pri upokojencih je startalo le pet tekmovalcev, najboljši je bil Mariborčan Ferš pred Lasičem iz Rašice in Slavkom Primožičem BPT.

EKIPNO

1. BPT Tržič (Vodnik, Sajovic, Šarabon, Čadež, Ahačič Š., Švab J.)	29 točk
2. Tekstil Ljubljana	39 točk
3. IBI Kranj	69 točk
4. Tekstilindus Kranj	77 točk
5. MTT Maribor	99 točk

Skupno je bilo uvrščenih 13 ekip.

Iz številki, ki so napisane ob posamezni grupi ni težko ugotoviti, da je bilo na Tekstiliadi uvrščenih nekaj čez 400 tekmovalcev, 127 je bilo takih, ki so odstopili ali bili diskvalificirani, kar 259 tekmovalcev pa ni startalo. To med drugim pomeni, da jih je glede na prijave uvrščenih le 51 % kar potrujuje ugotovitev na začetku, da pri polovičnem osipu iz takega ali drugačnega razloga prireditev ni doseglata takega namena kot naj bi ga tradicionalna srečanja tekstilcev na snegu imela.

Andrej Žvab — 2. mesto pri mlajših članih

Boro Jurkič je uspešno nastopil v teku

TEKI

Pri tekih smo bili Tržičani nekoliko slabši, saj smo ekipno zasedli med desetimi ekipami 4. mesto, med posameznimi uvrstivitvami pa je med prvimi tremi uvrščena le Sonja Sajovic na tretjem mestu v skupini II.

REZULTATI

Ženske I. (uvrščenih 7)

1. Martina Kocjan	Veletekstil Ljubljana	10.02.05
2. Irena Kavčič	Vezenine Bled	10.57.14
3. Darja Maček	Gorenjska predilnica	12.31.11
6. Tatjana Tomazin	BPT	16.25.84
7. Jolanda Ovsenek	BPT	16.27.95

Ženske II. (uvrščenih 19)

1. Irena Košnik	IBI Kranj	11.54.32
2. Meta Komac	Gorenjska predilnica	12.08.43
3. Sajovic Sonja	BPT	12.12.91

Ženske III. (uvrščenih 14)

1. Vera Hartman	Gorenjska predilnica	12.08.98
2. Pavla Hribar	Univerzale	12.28.61
3. Sonja Zupan	Sukno	14.00.61

Moški I. (uvrščenih 13)

1. Braňe Orešek
2. Franci Ferjan
3. Tone Šuštar
9. **Boro Jurkić**

Moški II. (uvrščenih 26)

1. Frenk Kavka
2. Marko Drakskobler
3. Jože Hegler
6. **Štefan Ahačić**

Moški III. (uvrščenih 32)

1. Edo Gregorič
2. Drago Rencelj
3. Jože Ažman
5. **Franc Aljančič**
14. **Slavko Teran**

EKIPNO

1. Vezenine Bled
2. Gorenjska predilnica
3. Tekstilindus Kranj
4. BPT Tržič
5. IBI Kranj

Zaključek XXIV. Tekstiliade je bil v obratu družbene prehrane v Gradisu v Škofji Loki, kjer so najboljši prejeli medalje, ekipe pa pokale. Sledila je prijetna zabava s plesom, kjer so udeleženci vsaj malo pozabili na slabo vreme in neprimerne tekmovalne pogoje.

Organizator naslednje Tekstiliade bo BPT. Upamo, da nam bo tokrat vreme bolj naklonjeno kot je bilo Ločanom, kar zadeva samo organizacijo in pripravo prog pa verjetno sploh ne gre dvomiti v uspešnost prireditve, ki bo v letu, ko BPT praznuje svojo 100-letnico.

SANKANJE

OO ZS TOZD Konfekcija je organizirala sankaško tekmovanje, ki se je tokrat odvijalo v sklopu prvenstva OO ZS občine Tržič v sankanju in smučarskih tekih, ki je bilo v Podljubelju v nedeljo, 11. 3. 1984. Na precej poledeni sankaški progi se je v primerem vremenu pomirilo veliko tekmovalcev in tekmovalci, ki so bili razvrščeni po različnih starostnih kategorijah.

Tudi tekmovalci naše TOZD so se kar dobro odrezali, saj so ekipno zasedli 3. mesto. Posamezniki pa so dosegli naslednje rezultate:

Ženske:

1. Sajovic Sonja 0.55.36

2. Meglič Elza	1.02.56
3. Meglič Slavka	1.05.77
4. Aljančič Anica	1.17.04
5. Knific Stana	1.19.00
6. Meglič Helena	1.31.66
7. Janc Francka	1.35.32
8. Vrhovnik Silva	1.39.78

Moški:

1. Meglič Franci	0.52.37
2. Ahačić Janez	1.12.07
3. Mirič Bolte	1.25.03
4. Primožič Jože	1.26.87
5. Marič Marko	1.52.15

Za nemoten potek je skrbela Jolanda Ovsenek, za smeh na koncu tekmovanja pa Sanda Bizjak in Nataša Bole, ki sta sankaško progov v Podljubelju iskali pri Matizovcu.

IO OOS TOZD Konfekcija

Novosti na policah tržiške knjižnice**KLABUND: BORGIA**

Ime Borgia je usodno povezano s korupcijo, incestom, brezprimerno častila-komnostjo, pohlepom po zemlji in denarju, strahovitimi umori, zastrupitvami, vsakršnimi drugimi zločini.

Ker gre za špansko rodino, ki se je preselila v Italijo, so njeni italijanski sodobni-ki spletli o njej več neutemeljenih in nedokazljivih trdi-tev in govoric, vendar je tudi tisto, kar ostane na rešetu po trezni, objektivni presoji ne-ovrgljiva resnica, ponekod prav grozljivo.

S podkupovanjem, splet-kami in umori so si Borgijci v nekaj letih ustvarili pravi imperij v malem. Zraven pa so se zapletali v škandal za škandalom. Šestdesetletni Rodrigo, oče sedmih otrok, postane papež. Potem dobiše dva otroka. Vzdržuje si mladoletno priležnico, nena-ravno tesne odnose ima tudi s hčerkjo Lukrecijo (in nje-gov sin Cesare ravno tako).

Cesare postane pomplon-ski in valencijski škof, Lu-krecija pri trinajstih žena, Juan pa povelnjak papeške vojske. Cesare tega ne pre-

boli in se Juana ob prvi prili-ki odkriža ...

Vrstijo se zapleti, eden bolj napet in osupljiv od dru-gega. Zakoni se sklepajo in razdirajo, afera sledi aferi, umor umoru.

V Klabundovi knjigi, ki je še zmeraj umetniško naj-boljša upodobitev te rodbine, nastopajo tudi Michelangelo, Leonardo da Vinci, Michia-velli in druge znane osebno-sti.

Živojin PAVLOVIĆ: VONJ TELESA

Pisatelj in filmski režiser Živojin Pavlović se je rodil 15. aprila 1933 v Šabecu. V Beogradu je končal Akade-mijo za primerjalno umet-nost in se potem posvečal predvsem filmu. Slovenskim bralcem je Pavlović manj znan po svojih knjigah, če-prav je doslej napisal zbirke novel Vijugasta reka, Dvoje večerov v jeseni, Cigansko pokopališče in Veter v suhi travi, prav tako pa tudi tri romane: Neznančev dnevnik, Lutke in Kain in Abel.

Njegov najnovješji roman Vonj telesa je potem takem četrteto delo široke epske raz-sežnosti. V njem je pisatelj prikazal različne življenjske poti družinskih članov Pravanović, ki izvirajo iz Madžarske, in si potem vsak po svoje krojijo poti. V središču do-gajanja lahko potem zasle-dujemo eksistencialne in družinske probleme štirih si-nov Sima Prvanovića: Ada-ma, Šanija, Borivoja in Velimirja, prav tako pa tudi razočaranja Dušice Zivlak in njenega polbrata Slavoljuba. Prva dva se razideta s svoji-ma ženama in iščeta idealno ljubezen, vendar ko je ne najdeti, se spet vrneta v okrilje družine; čisto druga-čno usodo doživlja gastarbai-terski Slavoljub, ki se zaradi svoje spolne nezmožnosti nikakor ne more sprijazniti s svetom.

Pavlovičev roman ni eno-stavna družinska kronika, temveč roman z močnimi protagonisti. Njim so podre-jena tudi stilna sredstva, ki jih uporablja pisatelj, in to

od govora, situacij, dogodkov do tiste specifične atmosfe-re, dokaj značilne tudi za film.

Dashiell HAMMETT: MAL-TEŠKI SOKOL

Ameriški pisatelj Dashiell Hammett (1894–1961) je pi-sanju romanov posvetil le del svojega nemirnega življenja. Nato se je udejstvo-val na povsem drugih področjih, zlasti političnem, in bil zaradi očitne protiameriške dejavnosti tudi zaprt. V letih od 1927 do 1932 je napi-sal pet knjig (Rdeča žetev, Prekletstvo Dainovih, Malteški sokol, Stekleni ključ in Suhec), s katerimi je postal in ostal izjemna postava v ameriški književnosti. Nje-govo najznačilnejše delo je prav Malteški sokol, ki je za-radi svoje izjemne priljubljenosti izšel že v tolikih prevo-dih po vsem svetu in v števil-nih izdajah v domovini, po-leg tega pa imata Hammet-tov slog in okolje, ki ga opisuje, še danes toliko posne-movalcev, da roman upravi-čeno uvrščamo med klasična dela detektivskega žanra. Zgodbo o iskanju dragocene-ga starega sokolovega kipa malteških vitezov odlikuje poleg vznemirljivega zapleta z iskanjem vselej izmikajo-čega se, neujemljivega skrivnostnega predmeta, pred-vsem izjemna karakterizacija cele vrste nepozabnih li-kov, ki so danes že del ame-riške folklore.

Tipično okolje »Trdega ro-mana«, kamor nedvomno so-di Malteški sokol, je vele-mesto, kjer so »stebri družbe« povezani s podzemljem, kjer je zločinec pogosto bolj na-čelen od policije, kjer so vsi ra-zen redkih zlomljenih eksis-tenc obsedeni od brezobzir-ne sle po uživanju, bogastvu in moči. Po tem svetu blodi »trdi detektiv, ki svojo ob-čutljivost in poštenost prikri-va za ciničnim duhovičen-jem, detektiv, ki mu primer ni zgolj pretveza za razisko-vanje, marveč ga tudi eksis-tenčno zadeva, vplete ga v igro, ki je ne obvlada, izdajo ga najboljši prijatelji in lju-bljena ženska ...

»Tržiški tekstilec« — glasilo delovne organizacije BPT Tržič — Ureja uredniški odbor: Perko Vili, Ro-žič Ana, Kraševac Anica, Šlibar Jožica, Bajželj Mi-lan, Mehle Joži, Dolžan Kristina, Aljančič Marija, Logar Anka, Lang Vili ml. Glavni in odgovorni urednik Furlan Janez. — Naslov uredništva: BPT Tržič 64290, telefon 50-571 int. 204. — Tisk: TK Go-renjski tisk Kranj v 2000 izvodih. — Glasilo izhaja enkrat mesečno. List dobijo člani kolektiva brezpla-čno. — Glasilo je po 7. točki I. odstavka 36. člena Zakona o obračunavanju proizvodov in storitev v prometu, Uradni list št. 33-72, prosti plačila prometnega davka.

KADROVSKIE VESTI

V mesecu januarju in februarju so v našo delovno organizacijo prišli naslednji delavci:

TOZD Predilnica

Hujejrovič Tehvid
Lazarevič Borivoje
Vuk Ida

TOZD Tkalcica

Lelič Nufrija
Crnovršanin Zenifa

TOZD Oplemenitilnica

Paplar Janez

TOZD Konfekcija

Stjepanovič Jelena

VEO

Komac Jurij

DSSS

Aksentiev Zdravko
Trplan Milan
Koren Zorka

V istem času so iz delovne organizacije odšli naslednji delavci:

Po lastni izjavi

Blažič Robert
Mitevska Lila
Djakovič Zoran
Stevanovič Jelka
Skelič Derviša
Kljajič Ismeta
Jokič Nevenka
Erdec Josipa

Upokojitev

Avsenik Stanislava
Pogačnik Malči
Košir Ivanka
Slabe Lojzka

ZAHVALE

Ob odhodu v zasluženi položaj se zahvaljujem vsem sołavcem in sodelavkam za po darilo in toplo slovo. Sem želim dosti trdnega zdravja, uspeha in sreče v življenju.

Ivana Košir

Ob odhodu v pokoj se lepo zahvaljujem vsem mojim sołavcem, sodelavcem, mojstrrom in obratnemu vodstvu za bogata darila, katera sem prejel.

Ostala mi bodo v lepem spominu. V prihodnosti že-

lim vsem zdravja in osebnega zadovoljstva ter še veliko uspehov pri delu, da bi v složnosti uspešno premagovali vse težave tako, kot smo jih skupaj do sedaj. Še enkrat hvala za vso pozornost, katero ste mi izkazali.

Stanko Fornazarič

Sodelavkam in sodelavcem skladischa gotovih izdelkov in prodajnega sektorja se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč ob elementarni nesreči. Milena Pavlin

Naše mamice

Bektaševič Enisa, rodila 30. 3. 1983 dečka
Kobašič Enisa, rodila 25. 4. 1983 deklico
Malinovič Stojan, rodila 26. 5. 1983 deklico
Mahič Deva, rodila 30. 6. 1983 deklico
Čirkič Fatima, rodila 13. 6. 1983 deklico
Tomič Vojka, rodila 12. 10. 1983 dečka
Vukalič Izeta, rodila 20. 9. 1983 dečka
Puškar Mina, rodila 4. 10. 1983 deklico
Ahačič Marija, rodila 31. 10. 1983 deklico
Ugljanin Izeta, rodila 18. 12. 1983 deklico
Agatič Mladjenka, rodila 28. 12. 1983 deklico
Meglič Tilka, rodila 25. 1. 1984 dečka
Zlodej Marjeta, rodila 2. 2. 1984 deklico
Štefe Ana, rodila 4. 1. 1984 dečka
Alekšić Štefica, rodila 3. 2. 1984 dečka
Stelzer Jolanda, rodila 30. 1. 1984 deklico

Mamici za praznik

Mama, mati, mamica,
morda ne veš kaj skriva
moja mala glavica?
Priznam, večkrat Te razjezem,
pa kako sem srečna,
ko gledam tvoj obraz,
ko se zbudim.

Te sreče ni vsak dan,
ker v službi si
in gledam naokoli — ni, Te ni ...

Pri delu večkrat bi ti pomagala,
a moja punčka bi potem jokala,
saj tudi Ti si rada se igrala.
Obljubljam, da bom tudi jaz garala,
ko pride čas — ne bom se več igrala,
da svojim malčkom — tako kot Ti bom kruhek dala.

To naj Ti bo čestitka in spomin
in naj nikoli Te ne izgubim!

Irena Dolžan
Heroja Grajzerja 4 a

Nezgode pri delu v januarju in februarju 1984

Lakič Fikret, zaposlen v TOZD Tkalcica se je poškodoval pri nameščanju valja. Valj mu je padel na palec noge.

Vzrok: Nevaren način dela.

Damastagič Mirsad, zaposlen v DSSS kot transportni delavec, je na stiskalnici stiskal bale. Pri tem mu je stisnilo prst desne roke.

Vzrok: Neizkušenost.

Horvat Mira, zaposlena v TOZD Tkalcica se je z nogo zadela ob navjalno napravo za blago. Pri tem si je nogo poškodovala.

Vzrok: Neprevidnost.

Dovžan Jurij, zaposlen v DSSS kot paznik jezov je na poti iz jeza proti domu padel in si poškodoval desno koleno.

Vzrok: Ledena pot.

Tukič Ružica, zaposlena v TOZD Predilnica se je pri čiščenju baterja z glavo zadela ob kovinski okvir in se pri tem poškodovala.

Vzrok: Neprevidnost.

Džakovič Ilija, zaposlen v TOZD Oplemenitilnica se je poškodoval pri vlaganju tkana. Blago mu je potegnilo prste desne roke med valjčke.

Vzrok: Delavec ni predhodno ustavil stroja.

Stritih Stefan, zaposlen v TOZD Tkalcica se je poškodoval pri delu v škrobilnici.

Na palec desne noge mu je padel snovalni valj.

Vzrok: Naglica pri delu.

Bogataj Milan, zaposlen v DSSS — elektro delavnica jaki tok, se je poškodoval pri menjavi avtomatskega stikala na predilnem stroju. Kljub temu, da je odvil glavne varovalke, je bil tisti del stroja kjer je avtomatsko stikalo še vedno pod napetostjo, ker se napaja z drugega vira. Tako je pri menjavi stikala prišlo do udarca električnega toka. Delavec pa zaradi delovanja električnega toka na telo, stikala ni mogel več spustiti iz oprijema. Na srečo je bil poleg njega sodelavec Zupan Marjan, ki je poškodovanca prikel za obliko in ga na silo potegnil v stran od stroja ter ga na ta način rešil.

Vzrok: Nepravilno priključen stroj. Delavec bi se moral kljub temu, da je odvil glavne varovalke pred pričetkom dela prepričati če je stikalo slučajno še pod napetostjo.

Kovačevič Matija, zaposlen v TOZD Tkalcica se je poškodoval pri nameščanju usnjenejega jermena na prednjo čolnično steno. Z izvajanjem se je zabodel v dlan leve roke.

Vzrok: Nevaren način dela.

Ženski kotiček

O ženski kozmetiki

Negovanje in ličenje je takoj star postopek kot civilizacija.

Ženska se je od nekdaj zelo rada lepšala.

Kako bi kar najbolj pravilno negovale svoj obraz bomo lahko zvedele v naslednjih vrsticah.

Obraz si umijemo z mlačno vodo in toiletnim-kozmetičnim milom, nato pa s čistilnem mlekom odstranimo vse nečistoče, ki so se nabrale čez dan. To delamo tako, da na vato vlijemo po nekaj kapljic čistilnega mleka in narahlo namažemo na obraz. Ta postopek delamo toliko časa, da bo vata čista. Po kakih 20 minutah si oprahmo obraz s toplo vodo, ter na vato vlijemo nekaj kapljic tonika, ki nam bo hitro osvežil obraz. Tudi po tem postopku si po 20 minutah oprahmo obraz z mlačno vodo. Šele tedaj si lahko namešemo vitaminsko krema, za katero gotovo že vemo, katera nam najbolj odgovarja.

Dodati moram, da kozmetika brez temeljitega umiva-

nja s posebnimi toiletnimi in kozmetičnimi mili nima pravega učinka.

Z ženske, ki se ne morejo odločiti za nakup omenjene kozmetike (kozmetično milo, čistilno olje, tonik in vitaminska krema), svetujem zelo ceneno in dobro kozmetiko. V močni kamilični čaj dodajte par kapljic mandeljevega olja iz lekarne in s tem umijte obraz zjutraj in zvezčer.

Dodati je treba, da je ženska tudi z zelo skromnimi kozmetičnimi sredstvi lahko dobro urejena, morda celo boljše in lepše kot tista z dragimi kozmetičnimi pripomočki.

Torej, dobro si je zapomniti — obraz je treba predvsem negovati ne pa lišpati, no morda prav narahlo, skoraj neopazno, več o tem pa kdaj drugič.

In na koncu, ta članek je predvsem namenjen ženskam srednjih let in starejšim, torej tistim, katerim so prišle na obraz prve gubice in gube, pa nič zato, tudi te sodijo v ta leta, zato jih bomo negovale.

AKNAL